

Het gebruik en belang van dagbesteding voor mensen met dementie Resultaten peiling mei 2013

Gebruik

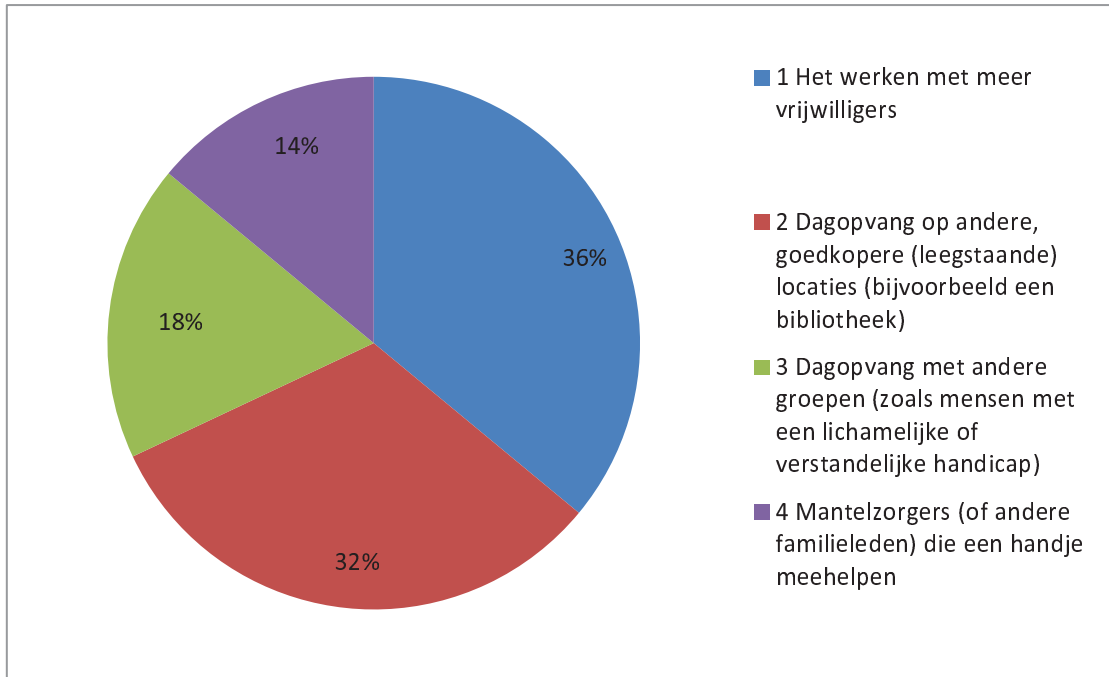
Volgens de laatste cijfers van het CIZ (peildatum 1 januari 2013) maken 12.590 mensen met dementie gebruik van dagbesteding (begeleiding groep) met een gemiddelde van 5,6 dagdelen per week.

Belang en waardering

Uit de laatste landelijke Dementiemonitor Mantelzorg onder 2400 mantelzorgers uit 2012 blijkt dagbesteding 1 van de 3 belangrijkste vormen van ondersteuning voor de mantelzorgers te zijn. Om uit te vinden waarom dagbesteding zo belangrijk is en waaraan goede dagopvang moet voldoen, heeft Alzheimer Nederland in april 2013 een peiling gehouden onder 429 mantelzorgers. Hieronder staan de belangrijkste uitkomsten (In de bijlage staan alle resultaten).

- 72% (n=308) maakt gebruik van een vorm van dagbesteding, zoals dagopvang, dagbehandeling, ontmoetingscentrum en zorgboerderij.
- Daarnaast is er vaak andere professionele hulp aanwezig zoals bijvoorbeeld een casemanager, huishoudelijke hulp en persoonlijke verzorging of is de naaste met dementie inmiddels opgenomen. Gevraagd naar hoe een budget te verdelen tussen de verschillende soorten zorg en ondersteuning, geven de mantelzorgers het meeste geld uit aan dagopvang. Bij de verdeling van 100 euro geeft men gemiddeld €52 uit aan dagopvang gevolgd door persoonlijke verzorging (29 euro).
- Waarom is dagopvang voor mantelzorgers belangrijk? Top 3:
 1. Het mij ontlast op de uren dat mijn naaste naar de dagopvang gaat: 75%
 2. Ik die uren nodig heb voor ontspanning: 32%
 3. Ik die uren nodig heb om te gaan werken: 25%
- Waarom is de dagopvang voor de persoon met dementie belangrijk? Top 3:
 1. Het voor mijn naaste met dementie niet verantwoord is alleen thuis te zijn: 45%
 2. Mijn naaste met dementie op de dagopvang een zinvolle dagbesteding krijgt: 43%
 3. Mijn naaste met dementie niet vereenzaamt/ er leuke sociale contacten heeft: 39%
- Stel uw naaste met dementie krijgt minder uren geïndiceerd voor dagopvang. Wat zijn de consequenties? Top 3:
 1. Meer belasting voor mantelzorgers: 82%
 2. Mijn naaste zal meer aan huis gebonden zijn met verlies sociale contacten, bezigheden etc: 61%
 3. Ik ga een andere opvangmogelijkheid zoeken (familie of professioneel): 23%
- Uw gemeente wordt straks verantwoordelijk voor de dagopvang. Als u de gemeenten advies moet geven, waaraan moet een goede dagopvang volgens u voldoen? Top 3:
 1. Vast team van deskundige medewerkers: 68%
 2. Aandacht voor individuele wensen en behoeften: 47%
 3. Uitgebreid en gevarieerd aanbod aan activiteiten: 40%

- De gemeente zoekt naar manieren om kostenefficiënter te gaan werken. Als u moet kiezen, welke optie zou dan uw voorkeur hebben?

- 73% maakt gebruik van vervoer van en naar de dagopvang.
- Oplossing als de vergoeding voor vervoer wordt afgeschaft:
 - Zelf halen en brengen: 53%
 - Ik zou zelf vervoer gaan regelen en ervoor betalen: 34%

Bijlage resultaten:

1. Van welke ondersteuning/zorg maken u en/of uw naaste met dementie gebruik (of is gebruik van gemaakt)? *Geef alles aan waar u gebruik van maakt (of ooit gebruik van heeft gemaakt)*

Gebruik zorg/ondersteuning (n=429)

Antwoordmogelijkheid	Aantal	Percentage
Dagopvang	308	72%
Casemanagement	215	50%
Huishoudelijke hulp	191	45%
Persoonlijke verzorging	188	44%
Geen zorg/ondersteuning	16	4%
Anders*	138	32%

* Andere zorg zoals, meest genoemd:

- Opname in verpleeghuis/verzorgingshuis
- Individuele begeleiding thuis

2. Stel u krijgt van uw gemeente 100 euro per week om uit te geven aan zorg/ondersteuning. Hoe zou u dit budget besteden?

Verdeling van budget €100 (n=271)

Antwoordmogelijkheid	Gemiddeld bedrag
Dagopvang	€52
Casemanagement	€15
Huishoudelijke hulp	€21
Persoonlijke verzorging	€29
Andere zorg/ondersteuning	€35

3. En stel uw budget wordt gekort tot 75 euro per week. Hoe zou u dan dit budget besteden?

Verdeling van budget €75 (n=271)

Antwoordmogelijkheid	Gemiddeld bedrag
Dagopvang	€42
Casemanagement	€9
Huishoudelijke hulp	€13
Persoonlijke verzorging	€20
Andere zorg/ondersteuning	€29

4. Kunt u uw keuze toelichten?

- Aan dagopvang wordt het meeste budget besteedt, want:
 - Zie de redenen waarom dagopvang belangrijk is bij vraag 7 en 8.
 - Aanvullend wordt nog genoemd 'structuur' en 'regelmaat'; en om de zorg thuis te kunnen volhouden.

5. De overheid wil bezuinigen. Welke bezuinigingen raken u het minst hard in uw situatie?

N=270

Antwoordmogelijkheid	Aantal	Percentage
Dagopvang	40	15%
Casemanagement	75	28%
Huishoudelijke hulp	50	19%
Persoonlijke verzorging	17	6%
Andere zorg/ondersteuning	12	4%
Geen van bovenstaande/nvt	76	28%

6. Kunt u uw keuze toelichten?

Uit deze open vraag komt een grote verscheidenheid aan antwoorden. Dit zijn de belangrijkste toelichtingen:

- Dagopvang en persoonlijke verzorging kan men moeilijk missen om de zorg thuis vol te houden.
- Meer dan een kwart zegt niks te kunnen missen; de hulp die men heeft is onmisbaar in de zorg voor hun naaste thuis; naast de vele hulp die ze als mantelzorgers al verlenen.
- Een deel zegt huishoudelijke hulp eventueel te kunnen missen omdat ze dit particulier kunnen inkopen of zelf of met hulp van anderen kunnen doen.
- Als men moet kiezen dan zou het gemis van casemanagement hen het meest hard raken; reden hiervoor is dat deze hulp niet dagelijks over de vloer komt en in die zin iets minder belangrijk is.

U heeft net aangegeven dat u gebruik maakt van dagopvang. Kunt u aangeven waarom dagopvang belangrijk is? We maken hier een onderscheid tussen het belang voor uzelf en het belang voor uw naaste met dementie.

7. Waarom is de dagopvang voor u als mantelzorger belangrijk?

N=263

Antwoordmogelijkheid	Aantal	Percentage
Het mij ontlast op de uren dat mijn naaste naar de dagopvang gaat.	196	75%
Ik die uren nodig heb om te gaan werken	65	25%
Ik die uren nodig heb voor ontspanning	83	32%
Ik die uren nodig heb voor mijn eigen kwalen (bijvoorbeeld bezoek hulpverlener, huisarts)	30	11%
Ik die uren nodig heb voor huishoudelijke taken	44	17%
Ik die uren nodig heb voor ondersteuning (bijvoorbeeld cursus mantelzorg)	10	4%
Ik die uren nodig heb om mijn sociale contacten te onderhouden	54	21%

8. Waarom is de dagopvang voor uw naaste met dementie belangrijk?

N = 270

Antwoordmogelijkheid	Aantal	Percentage
Het voor mijn naaste met dementie niet verantwoord is alleen thuis te zijn	121	45%
Mijn naaste met dementie op de dagopvang de juiste zorg en begeleiding krijgt	104	39%
Mijn naaste met dementie op de dagopvang een zinvolle dagbesteding krijgt	117	43%
Mijn naaste met dementie niet vereenzaamt/ er leuke sociale contacten heeft	102	38%
Mijn naaste met dementie zich daar prettig voelt/thuis voelt	70	26%

9. Stel: uw naaste met dementie krijgt minder uren geïndiceerd voor de dagopvang; een dagdeel of een hele dag minder. Wat betekent dat voor u en uw naaste met dementie?

N= 308

Antwoordmogelijkheid	Aantal	Percentage
Ik moet minder gaan werken	33	11%
Ik ga een andere opvangmogelijkheid zoeken (familie of professioneel)	70	23%
Meer belasting voor mij als mantelzorger	252	82%
Mijn naaste zal meer aan huis gebonden zijn met verlies sociale contacten, bezigheden etc	187	61%
Jammer, maar er zal wezenlijk niet veel veranderen	14	5%
Anders*	63	20%

* Anders namelijk:

- Opname in verpleeghuis want zorg thuis niet meer vol te houden
- Gemis aan structuur
- Achteruitgang in psychische gesteldheid vanwege gebrek aan activering

10. Uw gemeente wordt straks verantwoordelijk voor de dagopvang. Als u de gemeenten advies moet geven, waaraan moet een goede dagopvang volgens u voldoen?

N= 308

Antwoordmogelijkheid	Aantal	Percentage
Uitgebreid en gevarieerd aanbod aan activiteiten	122	40%
Aandacht voor beweging en sport	43	14%
Aandacht voor individuele wensen en behoeften	144	47%
Activiteiten in de buitenlucht	59	19%
Behandeling en therapie zoals fysiotherapie	37	12%
Ondersteuning aan mantelzorgers (bijvoorbeeld gespreksgroepen)	46	15%
Lotgenotencontact/contacten met andere mantelzorgers die in dezelfde situatie zitten	42	14%
Goede communicatie over welbevinden en gedrag van naaste met dementie	109	35%
Vast team van deskundige medewerkers	209	68%
Mogelijkheden om te rusten	18	6%
In de buurt, dichtbij	57	19%

11. De gemeente zoekt naar manieren om kostenefficiënter te gaan werken. Als u moet kiezen, welke optie zou dan uw voorkeur hebben?

N= 308

Antwoordmogelijkheid	Aantal	Percentage
Dagopvang met andere groepen (zoals mensen met een lichamelijke of verstandelijke handicap)	57	18%
Het werken met meer vrijwilligers	110	36%
Mantelzorgers (of andere familieleden) die een handje meehelpen	42	14%
Dagopvang op andere, goedkopere (leegstaande) locaties (bijvoorbeeld een bibliotheek)	100	32%

12. Kunt u uw keuze toelichten?

- De meeste mantelzorgers kiezen voor het werken met meer vrijwilligers. Maar: deze zijn al moeilijk te vinden, moeten wel gemotiveerd en betrokken zijn, en er dient wel voldoende professionele hulp aanwezig te zijn.
- Dagopvang op andere locatie is 2e keuze mits deze beschikt over de nodige faciliteiten en in de buurt is.
- Met andere groepen vindt men geen goed idee, want dementie heeft andere aandacht nodig, specifieke problematiek. Het mengen van groepen zou voor onrust zorgen.
- Mantelzorgers betrekken vindt men een slecht idee. Immers: dagopvang is er juist voor om hen te ontlasten.

13. Maakt u gebruik van vervoer van en/of naar de dagopvang?

N=308

Antwoordmogelijkheid	Aantal	Percentage
Ja	226	73%
Nee	82	27%

14. Stel de vergoeding voor vervoer wordt helemaal afgeschaft. Wat zou u dan doen? Wat betekent dit voor u?

N=216

Antwoordmogelijkheid	Aantal	Percentage
Niets, ik betaal nu ook al zelf voor het vervoer	14	6%
Ik zou zelf vervoer gaan regelen en ervoor betalen	74	34%
Ik zou zelf mijn naaste met dementie halen en brengen	116	53%
Ik zou kijken of iemand in mijn omgeving kan halen en brengen	36	17%
Dan kan mijn naaste met dementie helemaal niet meer naar de opvang (omdat ik het zelf niet kan betalen en/of niemand anders kan halen en brengen)	41	19%
Anders, namelijk....	43	20%